

senyor Aguilar-amat dona lectura d'una petita nota sobre'l *Helix Companyoi* Aleron, qu'es troba á les taulades de la Iglesia de Santa Maria del Mar d'aquesta ciutat.

D. Salvador Maluquer comunica verbalment els resultats de l'excursió ultimament efectuada al Prat del Llobregat per varis senyors socis d'aquesta Institució, fent notar la troballa de gran nombre de espècies de *colémbolos*, y moluschs, originantse ab aquest motiu una conversa en la que prengueren part els socis Srs. Ferrer y Vert, Rosals y de Sagarra, explicant ab gran erudició el primer de dits senyors la posició sistemática dels *colémbolos*.

El Sr. President aixecá la sessió á les 22 hores 30 minuts.

25

ASSAIG MONOGRAFICH
SOBRE LES
CICINDELES CATALANES
PER
EUGENI FERRER Y DALMAU
(ACABAMENT)

A Catalunya s'hi trova en Barcelona, desembocadura del Besós haventse donat com a *C. trisignata* Latr.

Les diferencies que permeten aillar inmediatament aquestes espècies son:

Pronot. vellós sobre'l disch—carrat.—Disch del abdomen llampí. Lúnula hm. solta.—Apical y discal unides per un traç fi.—Elitres no paralels, quelcom ovalats . . . . .

C. litterata

Pronot. llampí sobre'l disch.— $1\frac{1}{3}$ ample que llarg.—Disch del abd. vellós.—Lúnula hm. soldada.—Ap. y discal, unides per traç groixut.

—Elitres paralels . . . . .

C. trisignata Latr.

Aquesta espècie havia sigut citada per *Saura* y els entomólechs posteriors la confonguerem ab la *trisignata*, duptosa.

CICINDELA LUNULATA. FAB.

Lam. IV.—Fig. 11

«*Nigra, elytris lunulis duabus maculisque duabus albis, antiore transversa*».—Long. 10-16 mm.

Fab. Spc. Ins. 284

Grossa. Cap ab el front vellós. Pronotum més ample que llarg, igual ample al coll que a la base, ab pilositat blanca.

Elitres plans més dilatats en les femelles que en els mascles, vora-dà apical molt finament dentada.

El tipus de Fabricius presenta una lúnula humeral, un altra apical, una banda transversa al disch, corresponent als punts *a* y *b* y dos punts solts que son el *c* y *d*.

Cara inferior vert blau.

Les variacions que presenta son:

Ab quatre taques sobre'l disch	Una lunula	color bronzejat. <i>nemoralis</i>	Oliv.
	humeral y al-	vert. . . . . <i>discors</i>	Meg.
	tre apical . . .	blau. . . . . <i>viridi-caerulea</i>	Dokht.
		negre. . . . . <i>lugens</i>	Dej.
	Sols la lúnula humeral	<i>6 maculata</i>	Beut.
	Sols la lúnula apical	<i>Koltzei</i>	Beut.
	Sens lúnules, tot reduït à 8 punts.	<i>interrupta</i>	Schils.
Una ban- da trans- versa y dos punts	Una lunula	negre. . . . . <i>lunulata</i>	Fabr.
	humeral y al-	roig bronzejat. <i>massaniensis</i>	Dokth.
	tre apical . . .	brú clar. . . . . <i>Fabricii</i>	Beuth.
	Sols lunula	Unió prima. . . . . <i>littoralis</i>	Fabr.
	humeral	Unió groxuda. . . . . <i>barbara</i>	Fabr.
	Sens cap lunula hum.	ni apical. <i>inhumeralis</i>	Beuth.

Ab tres punts del disch units en faixa | Punt solt marginal. *mediterranea* Beuth.
angulosa y un punt. | Punt solt intern. . . *conjunctæ-postulataæ* Dokth.

Variacions incompltes . . . . . *venatoria* Poda.

Me son desconeegudes: ab) *4 punctata*.
ab) *obscurior*.
ab) *Horni*.

La *C. lunulata* es propia dels sorrals marítims havent sigut citada per Cuni y Salvañá de Barcelona, Badalona, Mataró. Es abundosa a Castelldefels, casi tocant l'aigua del mar.

Les aberracions trovades son a més del

tipus molt comú per tot.

barbara Cast. junt ab el *tipus*

interrupta Sch. Castelldefels. Col. Ferrer y Dalmau.

CICINDELA FLEXUOSA FAB.

«*Obscura, elytris lunula humerali, fascia media recurva, punctisque quinque albis*». —Long. $10\frac{1}{4}$ $12\frac{1}{2}$.

Fab. Mant. Ins. I. p. 186

Cap ab una corona de pels blanxs en la part posterior dels ulls. Pronótum més ample que llarch, vellós.

Eltres bronzejats més ó menys verdosos, ab una lunula humeral, dos punts escutillars, una banda recorvada discal, un punt sutural, y dos punts apicals.

Cara inferior blava, vellosa.

Les variacions son:

Variacions de color.	Color vert.	<i>smaragdina</i> Beuth.
	Labrum fosch.	<i>fusculabris</i> Ferrer.

Variacions per soldadura	Lunula hum. y 1. ^a taca escutelar.	<i>Wimmeli</i> Beuth.
	Forma apical	<i>lunata</i> Beuth.
	Semi-circunflexa humeral . . .	<i>siciliana</i> Beuth.
	Semi-circunflexa apical.	<i>circumflexa</i> Dej.
	Circunflexa.	<i>caspia</i> Frich.
	=	<i>albocineta</i> Beuth.

Variacions incomplletes . . . . . *turida* Dej.

Nota.—Aquestes variacions incomplletes reben nom segons les taques que falten; els principals son:

- Falta 1.^a scutellar . . . . . *angulata* Beuth.
- Falta 2.^a scutellar . . . . . *egena* Beuth.
- Falten 2.ª scutellar y sutural. *Mülleriana* Beuthin.
- Falta 1.ª apical . . . . . *Beuthini* Ferrer.

Falten aquestes taques, la lun. hum. partida y 1.ª apical *lyrophora* Beuthin. Me es desconeguda *manca* Beuth.

Especie propia del mitj dia d'Europa, citada de tota la costa Calella (Cuni), Mataró (Salvañá), Barcelona (Cuni), Casteldefels (Col. Ferrer y Dalmau), S. Felíu de Llobregat (Mas de X.)

Les variacions son:

<i>Tipu</i>	per tot arreu.
ab. <i>egena</i>	Mataró, S. Felíu.
ab. <i>smaragdina</i>	Mataró.
ab. <i>fuscelabris</i>	Ferr. Mataró
ab. <i>Beuthini</i>	Ferr. Sta. Coloma de Gramanet.

CATALECH DE LES CICINDELES CATALANES

- C. silvatica* L.
- C. silvicola* Latr. ab. *viridis* Beut.
- C. hibrida* L. var. Riparia: ab. *Cadevallii* Ferr. — ab. *rectilinea* Meg. — ab. *montana* Charp. — ab. *ruderata* Beut. — ab. *humeralis* Beut. — ab. *Menetriesi* Beut.
- C. campestris* L. ab. *rubens* Friv. — ab. *nigrescens* Heer. — ab. *melanostoma* D. T. — ab. *deuteros* D. T. — ab. *protos* D. T. — ab. *exsuturalis* Beuth. — ab. *destituta* Srnka. — ab. *4 maculata* Beut. — ab. *Luetgensi* Beut. — ab. *exapicalis* Beut. — ab. *tetrasticta* Ferr. — ab. *humerosa* Srnka. — ab. *connata* Heer. — ab. *connata-conjuncta* Ferr. — ab. *conjuncta* D. T. — ab. *affinis* Dej. ab. *catalonica* Beut.
- C. germanica* L.

- C. maura* L. ab. *punctigera* Krtz. — ab. *Müllerii* Beut. — ab. *humeralis* Beut. — ab. *stricta* Beuth. — ab. *angulata* Beuthin.
- C. paludosa* Duf. ab. *viridis* Beuthin — ab. *coerulea* Beuthin. — ab. *scalaris* Dej. — ab. *subulicola* Watl. — ab. *Hopfgarteni* Beuth. — ab. *Dufouri* Beuthin. — ab. *Bauii* Beuthin.
- C. circumdata* Dej. Duptosa á Catalunya.
- C. trisignata* Latr. Duptosa á Catalunya.
- C. litterata* Sulz.
- C. lunulata* Fab. ab. *barbara* Cast. — ab. *interrupta* Schilsky.
- C. flexuosa* Fab. ab. *smeragdina* Beut. — ab. *fuscelabris* Ferr. — ab. *egena* Beut. — ab. *Beuthini* Ferrer.

Aquest treball compren donchs en definitiva:

12 Species, de les que dues duptoses y

41 aberracións, trovades a Catalunya

53 tipus que estem segurs s'aumentarán ab altres que facilment se podrán determinar per les notes y classificacions qu'hem procurat presentar d'un modo força complet.

EXPLICACIÓ DE LES LAMINES**LÁMINA I**

Fig. superior.—Cicindela tipo vista per sobre.

» inferior. —   »   »   » sota.

a—Antena.

md—Mandibula.

mx—Maxila.

p. m.—Palpes maxilars.

p. ll.— » llavials.

c₁ c₂ c₃—Coxes.

st—Sternum (pro).

eps₁ eps₂ eps₃—Episternum.

epm—Epímeres.

p—Pene.

t₁ t₂ t₃—Tarses.

v₁... v₇—Anells abdominals.

LÁMINA II

Fig. 1.—Labrum truncat.

» 2.— » ab una punta.

» 3.— » carenat.

» 4.—Mandibules.

» 5.—Primers àrticles d'una antena.

» 6.—Cap de *C. lunulata* Fab. vista pel devant.

» 7.— » *C. flexuosa* Fab. vist per sobre.

» 8.—Pronotum.

» 9.—Abdómen.

» 10.—Elitre dividit en regions.

» 11.— » ab taques arrodonides y poligonals.

» 12.— » ab faixes y línules.

» 13.— » de *C. flexuosa*.

a—Primer punt escutellar.

b—Segón   »   »

c—Punt sutural.

» 14.—Eltre de *C. lunulata*.

a—Primer punt discal.

b—Segon » »

c—Tercer » »

d—Quart » »

LÁMINA III

Fig. (1 á 11 Elitres ab diferentes disposicions de les taques).

1.—Forma humeral.

2.— » connata.

3.— » apical,

4.— » circumflexa.

5.— » semicircumflexa humeral.

6.— » » apical.

7.— » circumflexa.

8.— » semicircunflexa humeral.

9.— » » apical.

10.— » conjuncta.

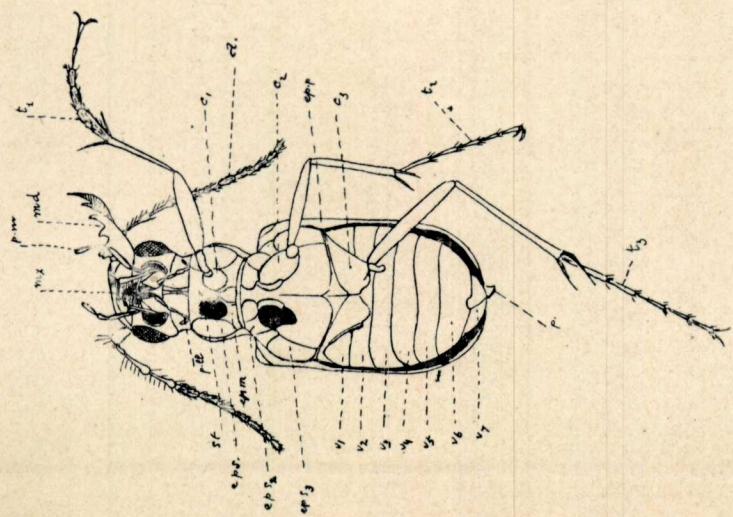
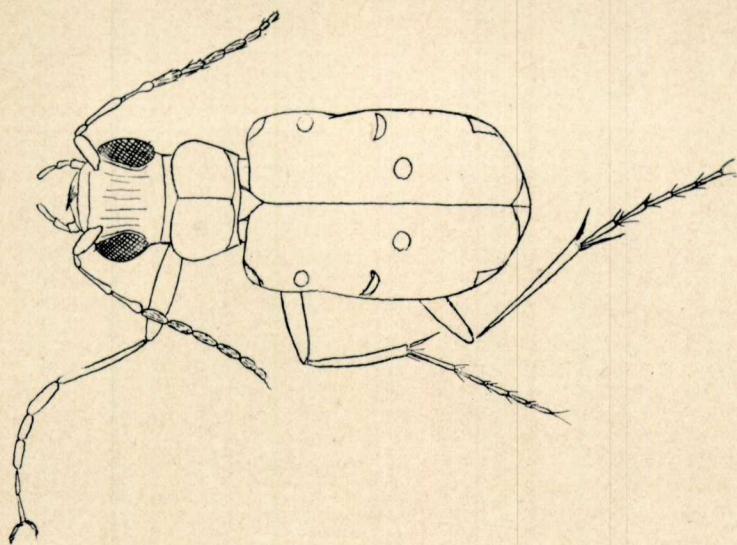
11.— » discal.

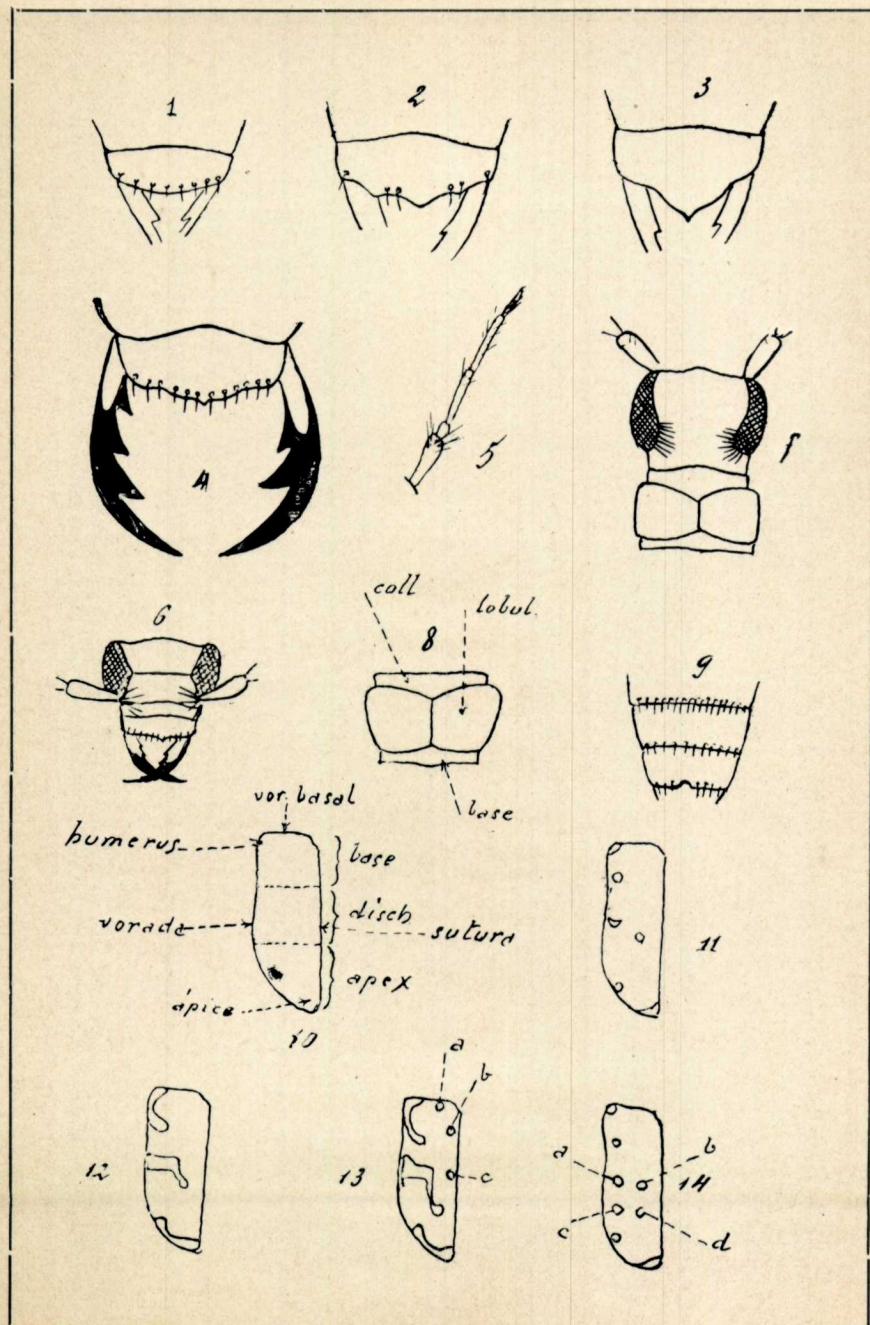
12.—Eltre ab indicació de la fossa humeral.

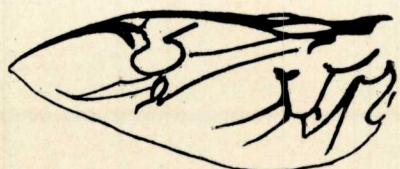
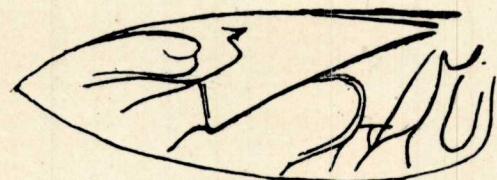
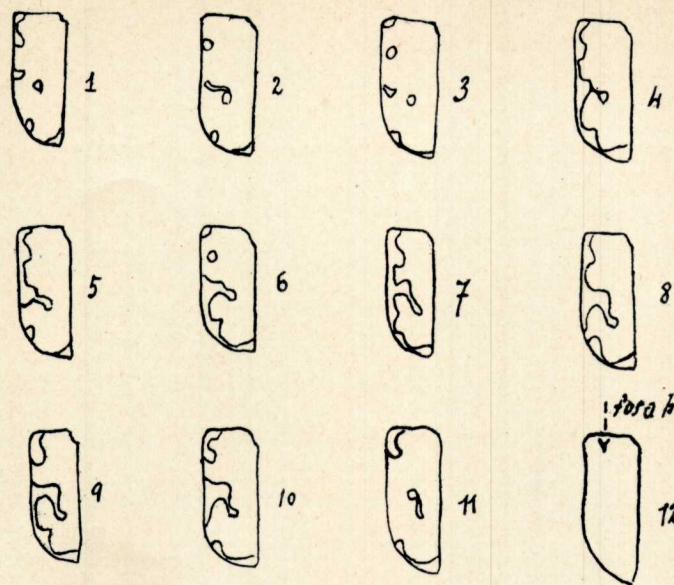
13 y 14.—Ales.

LÁMINA IV

Fig. 1.—Eltre de *C. silvatica* L.2.— » » *C. silvicola* Latr.3.— » » *C. hibrida* L.a— » » » v. *riparia* Dej.b— » » » v. *Sahebergi* Fisch.c— » » » v. *maritima* Dej.4.—Eltre de *C. campestris* L.5.— » » *C. germanica* L.a— » » ab. *catalonica* Beuth.b— » » var. *sobrina* Gory.6.—Eltre de *C. maura* L.7.— » » *C. paludosa* Duf.8.— » » *C. circumdata* Dej.9.— » » *C. trisignata* Latr.10.— » » *C. litterata* Sulzer.11.— » » *C. lunulata* Fab.12.— » » *C. flexuosa* Fab.

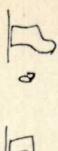

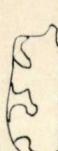
1

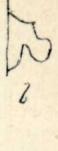
2

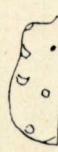
c

3

4

A

5

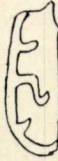
6

7

8

9

10

11

12